

สรุปการประชุมคณะอนุกรมขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาค
ครั้งที่ ๑/๒๕๖๑

วันที่ ๑๙ กันยายน พ.ศ. ๒๕๖๑

ณ โรงแรมปัญญาคารา อำเภอเมือง จังหวัดนครราชสีมา

มนตรี นวัตกรรม¹

ระเบียบวาระที่ ๑ เรื่องประธานแจ้งให้ที่ประชุมทราบ

๑.๑ เรื่อง นโยบายขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาคของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีกรอบในการจัดทำแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภูมิภาคของกระทรวงศึกษาธิการ ดังนี้

๑) ภาคเหนือ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “พัฒนาเป็นฐานเศรษฐกิจสร้างสรรค์มูลค่าสูง เชื่อมโยงเศรษฐกิจกับประเทศในกลุ่มอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง”

๒) ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “พัฒนาอีสานสู่มิติใหม่ให้เป็นศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภูมิภาคแม่น้ำโขง”

๓) ภาคกลางและพื้นที่กรุงเทพมหานคร เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “พัฒนากรุงเทพฯ สู่มหานครทันสมัยและภาคกลางเป็นฐานการผลิตสินค้าและบริการที่มีมูลค่าสูง”

๔) ภาคตะวันออก เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “ฐานการผลิตและบริการ เมืองศูนย์กลางความเจริญในภูมิภาคและพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน”

๕) ภาคใต้ เป้าหมายเชิงยุทธศาสตร์ “ภาคใต้เป็นเมืองท่องเที่ยวพักผ่อนตากอากาศระดับโลกเป็นศูนย์กลางผลิตภัณฑียางพาราและปาล์มน้ำมันของประเทศ และเมืองเศรษฐกิจเชื่อมโยงการค้า การลงทุนกับภูมิภาคอื่นของโลก”

๖) ภาคใต้ชายแดน เป้าหมายยุทธศาสตร์ “เป็นแหล่งผลิตภาคเกษตรและอุตสาหกรรมแปรรูปที่สำคัญของประเทศและเป็นเมืองชายแดนเชื่อมโยงการค้าและการท่องเที่ยวกับพื้นที่ภาคใต้และการพัฒนาเศรษฐกิจของประเทศมาเลเซียและสิงคโปร์”

เพื่อให้การขับเคลื่อนการศึกษาสามารถสนับสนุนแนวทางการพัฒนาภาคข้างต้นให้บรรลุผลสำเร็จเป็นรูปธรรม รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงศึกษาธิการ พลเอกสุรเชษฐ์ ชัยวงศ์ จึงได้แต่งตั้งคณะกรรมการขับเคลื่อนแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาค กำกับติดตามการขับเคลื่อน สรุป รายงานผลการดำเนินงานและบริการแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาค ในคำสั่ง สป ๑๐๒๓/๒๕๖๑ ลงวันที่ ๙ กรกฎาคม พ.ศ. ๒๕๖๑

ระเบียบวาระที่ ๒ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อทราบ

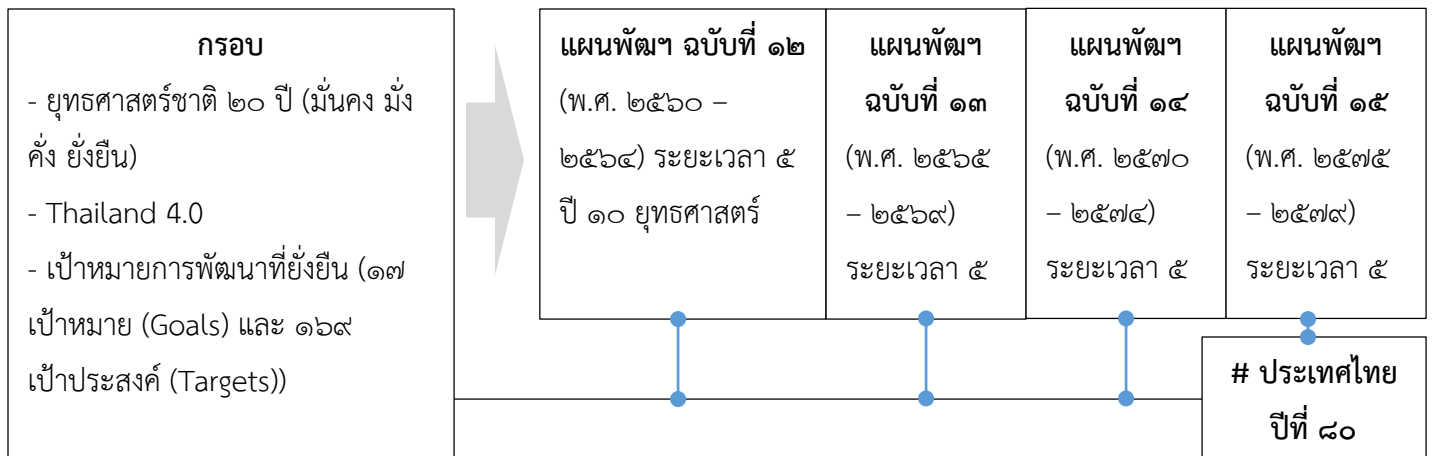
๒.๑ เรื่องยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

¹ ศึกษานิเทศก์ สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดบุรีรัมย์

- แผนแบ่งออกเป็น ๓ ระดับด้วยกัน คือ ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (ระดับบน) นโยบายด้านความมั่นคงของชาติ แผนพัฒนาครู (ระดับกลาง) และ แผนหน่วยงาน (ระดับพื้นที่)

- แผนปฏิรูปประกอบด้วย ๑๑ ด้าน และ แยกออกมาเป็นแผนเฉพาะ ๒ ด้าน คือ ๑) แผนด้านการศึกษา และ ๒) แผนด้านกระบวนการยุติธรรม

๒.๒ เรื่องแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ (พ.ศ. ๒๕๖๐-๒๕๖๔)

๒.๓ ทิศทางการพัฒนาของประเทศ

- ประเทศไทยแบ่งออกเป็น ๖ ภาค
 - ๑) เหนือ ๔ กลุ่มจังหวัด
 - ๒) อีสาน ๕ กลุ่มจังหวัด
 - ๓) กลาง ๔ กลุ่มจังหวัด
 - ๔) ตะวันออก ๒ กลุ่มจังหวัด
 - ๕) ภาคใต้ ๒ กลุ่มจังหวัด
 - ๖) ภาคใต้ชายแดน ๓ จังหวัด

ทิศทางการพัฒนา

ตะวันออกเฉียงเหนือ วิสัยทัศน์ในการพัฒนา คือ “ศูนย์กลางเศรษฐกิจของอนุภาคลุ่มน้ำโขง”

- มีประชากรมากที่สุด ร้อยละ ๓๓
- เด็กแรกเกิดและปฐมวัยเติบโตไม่สมวัย
- กลุ่มวัยเรียนระดับ EQ IQ ต่ำกว่ามาตรฐาน
- O-NET ต่ำกว่าร้อยละ ๕๐
- คุณภาพการศึกษาในภาพรวมอยู่ในระดับต่ำ
- วัยทำงานมีทักษะไม่ตรงกับความต้องการ ฯลฯ

ระเบียบวาระที่ ๓ เรื่องเสนอที่ประชุมเพื่อพิจารณา

๑. ข้อเสนอการจัดทำแผนบูรณาการด้านการศึกษาระดับภาค (ความคิดเห็นของผู้เข้าร่วมประชุม)

- เราไม่ค่อยได้พูดถึงการพัฒนาคุณภาพชีวิต นำเสนอข้อมูลของจังหวัดบุรีรัมย์ อำเภอเฉลิมพระเกียรติ หนองกี่ บ้านกรวด สตึก (มีพยาธิใบไม้ในตับ)
- O-NET ต้องวิเคราะห์ด้วยว่าผลการวิเคราะห์ O-NET อ่อนลงตรงไหนซึ่งต้องพัฒนาครู พาคูวิเคราะห์ สองพัฒนาครูในสอนคิดวิเคราะห์ และ ติดตามประเมินผล
- สนใจเรื่อง การแก้ปัญหาความยากจนและมีรายได้น้อย และประเด็นในทักษะอาชีพที่โยงไปในศตวรรษที่ ๒๑ ซึ่งน่าจะช่วยให้แก้ไขประเด็นความยากจน และสามารถนำมาเล่นได้ทุกระดับ
- ประเทศ Malaysia ตั้งเป้าไว้ว่าจะต้องชนะ Singapore ให้ได้ ประเทศไทยพบว่าพฤติกรรมกรรมการจัดการเรียนการสอนยังเป็นแบบเดิม อาจมองเป็นปัญหาในเรื่องระบบราชการซึ่งไม่สามารถสู้ออกคนที่ทำงานตรงเป้ามากกว่า ดังนั้นจึงต้องหาเป้าและแข่งขัน... การทำแผนควรทำแผนแต่ละจังหวัดแล้วค่อยมาบูรณาการภาคจะได้ข้อเท็จจริงอย่างยิ่ง
- ให้ข้อสังเกตว่า เรามีทรัพยากรเยอะ เรามีคนระดับพื้นที่ รากหญ้า ครูในชุมชน ระดับท้องถิ่นแต่ไม่สามารถนำมาช่วยประชาชนได้ ยอมรับว่าเรายังทำไม่พอ... อยากให้อาโอกาสนี้ในวาระที่มีรัฐบาลที่มีเป้าหมายชัดเจน ใช้จังหวัดทำแผนของจังหวัดเอง ทำอย่างไรจะสร้างโอกาส ... ลดความเหลื่อมล้ำได้...
- ปรับโรงเรียนขนาดเล็กเป็นศูนย์การเรียนรู้โดยให้เขตพื้นที่จัดทะเบียน ... ที่ผ่านมายังไม่มีแนวปฏิบัติควรทำเรื่องนี้ ...
- โครงการดี ๆ จาก สพฐ. คือ การจัดการศึกษาเพื่อการมีงานทำ เช่น โรงเรียนไทยสามัคคีวังน้ำเขียว ... อย่างนี้เราจะทำต่อ เช่น ม.ปลาย ไม่ต้องเปิดห้องวิทย์-คณิตฯ หรือ ศิลป์ภาษาเพิ่มเติมเปลี่ยนเป็นทวิศึกษา
- การผู้นำการเปลี่ยนไปจับ... ท่านรัฐมนตรีช่วยเน้นไปที่ Output กับ Outcome เป็นหลัก เราทำแผนมักเน้นแค่ Input กับ Process ให้ภาคกำหนดโครงเอาไว้ แต่ตัวกิจกรรมให้แต่ละสังกัดไปดำเนินกิจกรรมได้อย่างอิสระ
- ยุทธศาสตร์/กลยุทธ์ในการยกระดับ O-NET/NT วิเคราะห์ดูว่ามีวิธีใดบ้างที่ทำให้ครูสอนเพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ ให้กำหนดออกมาเลย
- ทำอย่างไรทำให้ประชาชนที่ยากจนมีคุณภาพที่สูงขึ้น
- เรามีแนวเขตชายแดน ... ภาษาไทย ต้องทำให้ไปสู่ ASEAN ให้ได้
- ต่อไปนี้อชีพไม่ยั่งยืนแล้ว บริษัทใหญ่ ๆ อย่าง Google พนักงานในบริษัทไม่ได้จบปริญญาตรี การเปิดหลักสูตรดึงเพื่อนบ้านมาใช้บริการ...
- ชัยภูมิได้รับโจทย์จากผู้ว่าราชการจังหวัดว่า “ทำอย่างไรจะพัฒนาเด็กให้เด็กมีคุณภาพโดยไม่ต้องพึ่ง O-NET” เราได้รับงบประมาณสนับสนุนให้สำรวจเด็กออกกลางคัน (ปี ๒๕๖๑ ได้ ๑ ล้านกว่าบาท ปี ๒๕๖๒ ได้รับอนุมัติ ๑๐ ล้านบาทจากจังหวัด) สถิติคือ เด็ก ๑๐ ขวบท้อง เด็ก ๑๓ ขวบ ท้องซ้ำ จึงจัดให้มีโครงการ “ท้องต้องได้เรียน” โจทย์ คือ ๑) ต้องไม่ซ้ำกับงาน Function ๒) เน้น Area-based โครงการที่ ๒ คือ สร้าง

รายได้ระหว่างเรียน ๓) โครงการขยายผลเกษตรกรรมเพื่ออาหารกลางวัน ๔) เรากำลังจะทำหลักสูตร School Stay ๕) เรามีเด็กมัธยม/อาชีวเป็นจำนวนมากที่เป็นแม่ค้า online ตอนนี้จะอบรม E-commerce โดยพาณิชย์จังหวัด ในหนึ่งโครงการจะบูรณาการมากกว่า ๒ หน่วยงาน...อยากให้เราทำแผนเป็น Area-based

- เราให้ความสำคัญกับ O-NET มากไปหรือเปล่า.. อาจมีอะไรที่ส่งผลมากกว่าสติปัญญา การเรียนในอนาคตคงต้องเน้นให้เด็กเอาตัวรอดพอสมควร เช่น หุ่นข้าวเป็น วายน้ำเป็น ถีบจักรยานเป็น กีฬา ฯลฯ ปรับการสอนให้เข้าวิถีชีวิตกับอาชีพในท้องถิ่น.. โครงการในลักษณะ Dual คือเรียนไปด้วยทำงานไปด้วย..

- ทางสุรินทร์เน้นไปที่การให้ผู้เรียนมีงานทำ (ประธานอาชีวศึกษาสุรินทร์) ทำอย่างไรผู้เรียนอาชีวจะเรียนตลอดรอดฝั่ง ซึ่งมีปัญหาการออกกลางคัน จากความยากจน ไม่ได้อยู่กับพ่อแม่ พ่อแม่หย่าร้าง... ควรนำการสอนอาชีวะเข้าไปสอนในทุกระดับให้เด็กมีพื้นฐานทางอาชีพ

- เด็ก ปวช.ฝึกงาน ๑ ปีครึ่ง เด็ก ปวส.จะฝึกงาน ๑ ปี เด็กทวิฯ จะฝึกงานครึ่งหลักสูตร ผลพลอยได้คือเด็กมีรายได้ ทางบริษัทได้ทำบัญชีให้เด็ก ๒ บัญชี บัญชีหนึ่งเอาไว้ออนค่าใช้จ่ายประจำวัน อีกบัญชีพอมทรัพย์ไว้ให้ไว้จบหลักสูตรแล้วจึงให้คืนกับผู้ปกครอง/เด็ก บางคนเก็บได้ถึง ๖๐,๐๐๐ บาท และทางบริษัทได้ให้ทางวิทยาลัยหาผู้เรียนให้โดยตรง

- ถ้าเรียนพื้นฐานไม่แน่นเราจะเป็นแค่ USER แต่ตอนนี้เราต้องการ DEVELOPER คนไทยไม่ DEVELOP ใน CORE COMPETENCY ประเทศ Singapore โดยทางมหาวิทยาลัยของ Singapore เขาพยายามทำให้นักศึกษาเป็น DEVELOPER ผู้เชี่ยวชาญที่เข้ามา Commentators เป็น Specialist ที่อยู่ภายนอก ไม่ใช่อาจารย์มหาวิทยาลัย ... Singapore ขอแค่ ร้อยละ ๕ ในการ Success ในระดับ Premium ของเราอยากได้ร้อยละ ๙๐ และ Singapore เน้นการพัฒนาทรัพยากรสินทางปัญญา....

- ในส่วนของผู้ประกอบการเองต้องการผู้ทำงานได้ ไม่ใช่วุฒิ ป.ตรี หรือ ป.โท ..

- ASEAN สำคัญมากเพราะเจริญเติบโตแบบก้าวกระโดดมาก .. ทำอย่างไรจึงจะพัฒนาเด็กไทยเข้ามาพัฒนาธุรกิจต่างชาติได้บ้าง.. และภาษาอังกฤษก็ยังคงสำคัญพอ ๆ กับเทคโนโลยี AI

- มิติของภาคเราเน้นเรื่องเศรษฐกิจเป็นหลัก... ได้ให้รายละเอียดการศึกษาไว้น้อยมาก การบูรณาการค่อนข้างยากเพราะมีหลายระดับและหลายประเภท ... นำเสนอแนวทางว่าควรบูรณาการในการพัฒนาคุณภาพชีวิตทุกช่วงวัย การจัดการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับคนช่วงวัย
ระเบียบวาระที่ ๔ เรื่องอื่น ๆ

- (ตัวแทนภาค) การขับเคลื่อนในระดับจังหวัด.. จริง ๆ แล้วต้องไปขับเคลื่อนแผนบูรณาการระดับจังหวัด
อยากฝากว่าประเด็นต่าง ๆ ที่นำเสนอในวันนี้ก็สามารถนำเสนอคณะอนุฯ พัฒนาได้...

- การทำแผนบูรณาการวันนี้เป็นเรื่องของช่องทางในการของงบประมาณอีกช่องทางหนึ่ง